ས་གནས། ཅང་སུའུ་ལམ་སྒོ་རྟགས་19 ཁ་པར་ཨང་གྲངས། 6320059 འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་གི་པར་འདེབས་བཟོ་གྲྭ་ནས་པར་འདེབས་བྱས།

4 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། རེས་གཟའ་ཉི་མ།

2024ལོའི་ཟླ་11ཚེས་17
པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། བྱམས་པ་ཚེ་རིང་།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། གྲང་ངར་ཆེ་བའི་དུས་ཚིགས་ནི་
འབར་རླངས་སྤྱོད་མང་བའི་དུས་མཚམས་ཤིག་ཡིན་པས།
ཁོངས་གཏོགས་ཁུལ་དུ་འབར་རླངས་བདེ་འཇགས་ལས་འཛོལ་
ཐོན་རྒྱུར་སྔར་བས་དོགས་ཟོན་བྱ་ཆེད། ཉེ་ཆར། ལྷ་ཀླུ་སྡེ་
ཁུལ་གྱིས་གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་དང་མཉམ་དུ་
འབར་རླངས་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་
ཞིང་། དམངས་ལ་བྱ་བ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་གྲོན་དངུལ་ནས་སྒོར་
39060སྤྱད་དེ་ཁོངས་གཏོགས་ཁུལ་གྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་
འབར་རླངས་ཀྱི་ཕུ་དོན་པའི་ཉེན་གཏོང་ཡོ་ཆས་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱས་
པས། བྱ་སྤྱོད་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་མང་ཚོཊ་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་དང་
རྒྱུ་ནོར་ལ་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད།

གསར་འགོད་པས་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པར་གཞིགས་ན།
ལྷ་ཀླུ་སྡེ་ཁུལ་ཁོངས་གཏོགས་ནང་བོགས་གཏོང་ཁང་པ་ཅུང་མང་
པོ་ཡོད་པས། ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ཉེན་གཏོང་ཡོ་ཆས་ཁོངས་
གཏོགས་ཁུལ་གྱི་མང་ཚོགས་ཁྱིམ་དུ་ཁྱབ་པར་བྱ་ཆེད། སྡེ་ཁུལ་
དེས་དྲ་མིག་གི་ཆེད་ལས་མི་སྣ་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཏེ། སེམས་
དྲོད་ཀུང་སིའི་སྒྲིག་སྦྱོར་བཟོ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཁོངས་གཏོགས་
ཁུལ་དུ་སྒྲིག་སྦྱོར་གྱི་ལས་དོན་སྤེལ་བ་དང་། དུད་ཚང་930ལ་
འབར་རླངས་ཀྱི་ཕུ་དོན་པའི་ཉེན་གཏོང་ཡོ་ཆས་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱས་
ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད།
གྲོང་མི་ལྷ་མོས། དེ་སྔོན་ཁྱིམ་དུ་འབར་རླངས་ཀྱི་བདེ་
འཇགས་གནད་དོན་ལྷག་དོགས་ཀྱི་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
ཡོད། ད་ཆ། སྡེ་ཁུལ་གྱིས་ང་ཚོར་འབར་རླངས་ཀྱི་ཕུ་དོན་

པའི་ཉེན་གཏོང་ཡོ་ཆས་བསྒར་རོགས་བྱས་ཡོད། གལ་སྲིད་
འབར་རླངས་ཀྱི་ཕུ་དོན་ཚེ་འཕྲལ་མར་ཉེན་གཏོང་ཡོ་ཆས་ནས་
སྐད་གྲགས་ཀྱི་ཡོད་པས། ང་ཚོས་ཀྱང་འཕྲལ་མར་བྱ་ཐབས་
སྤེལ་ཆོག་གི་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ཉེན་གཏོང་ཡོ་ཆས་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་
དྲ་མིག་གི་ལས་དོན་པས་ད་དུང་དྲིལ་བསྒྲགས་ལག་དེབ་སྤྲོད་པ་
དང་ཡུལ་དངོས་སུ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་
བརྒྱུད། གྲོང་མིར་སོལ་རླངས་ཀྱི་ཕུ་དོན་པའི་གནོད་འཚེ་སྔོན་
འགོག་བྱ་ཐབས་ཐད་ཀར་ཤེས་རྟོཊ་ཐུབ་པར་བྱས་པས་ཁོངས་
གཏོགས་ཁུལ་གྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་
ལས་འཛོལ་སྔོན་འགོག་གི་ནུས་པ་སྔར་བས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལྷ་ཀླུ་སྡེ་ཁུལ་གྱིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་འབར་རླངས་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མདུན་སྐྱོད་ཁ་ཕྱོགས་
གསལ་པོ་རྟོགས་པ་དང་། དུས་རབས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རླབས་རྒྱུན་དང་
འཚམ་པ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ལྟ་སྟངས་འཛིན་པ་
དང་། ཕན་ཚུན་བརྩི་འཇོག ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས། ཕན་ཚུན་སློབ་
སྦྱོང་། ཕན་ཚུན་དཔྱད་གཞིར་འཛིན་པ་བཅས་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་
ཐུབ་ནས་བོངས་ཚད་མི་འདྲ་བ་དང་། ལམ་ལུགས་མི་འདྲ་བ། རིག་
གནས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དབར་མཐུན་སྒྲིལ་མཉམ་ལས་བྱེད་པའི་དཔེ་
མཚོན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ཕྱི་འབྲེལ་བཙུགས་ནས་ལོ་53འཁོར་བ་
དང་། ལྷག་པར་དུ་2016ལོར་ངས་ཕེ་རུར་རྒྱལ་དོན་འཚམས་འདྲི་
ཐེངས་དང་པོ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་ཐུན་མོང་གི་
འབད་བརྩོན་འོག ཀྲུང་གོ་དང་ཕེ་རུའི་ཚོང་དོན་མ་འཇོག་མཉམ་ལས་
མགྱོགས་མྱུར་ངང་འཕར་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་མི་དམངས་ལ་དངོས་
དངོས་རྗེན་རྗེན་གྱི་ཕན་པ་ཐོབ་ཡོད། ཕྱོགས་གཉིས་པོས་ཉམས་མྱོང་ལ་
ཕྱོགས་སྡོམ་བྱས་ནས། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་དངོས་སྒྲུབ་མཉམ་ལས་ཀྱི་
སྤུས་ཚད་མཐོར་གཏོང་དང་རིམ་སྤོར་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ། ཀྲུང་གོ་
དང་ཕེ་རུའི་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་རོགས་ཟླའི་འབྲེལ་བ་རྒྱུན་ཆད་
མེད་པར་སྐས་རིམ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པར་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་
པོའི་མི་དམངས་ལ་བདེ་སྐྱིད་དེ་བས་ལེགས་པ་བསྐྲུན་དགོས།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བསྟན་དོན། ཕྱོགས་གཉིས་པོས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
འཐབ་ཇུས་སྦྲེལ་མཐུད་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་ལས་ཀྱི་མི་མངོན་པའི་
སྟོབས་ཤུགས་སྔོག་འདོན་བྱེད་པ། དངོས་སྒྲུབ་མཉམ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་
གསར་པ་གཏོད་པ། ཚོང་དོན་དང་མ་འཇོག་གི་འཁོར་གཉིས་མཉམ་
སྐུལ་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ། སྲོལ་རྒྱུན་ཐོན་ལས་དང་གསར་དར་ཐོན་
ལས་གཉིས་མཉམ་དུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།
ཐོན་ལས་སྦྲེལ་ཐག་དང་མཁོ་སྤྲོད་སྦྲེལ་ཐག་གི་སྦྲེལ་ཐག་མཉམ་འདྲེས་ལ་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས། ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕེ་རུའི་
ཁྱད་ལྡན་སྤུས་ལེགས་ཀྱི་ཞིང་ཞོར་ཐོན་རྫས་ནང་འདྲེན་བྱེད་རྒྱ་མུ་མཐུད་
ནས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། སྟོབས་ཤུགས་ལྡན་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁེ་ལས་ཕེ་
རུར་མ་འཇོག་ལས་གཏོད་བྱེད་པར་བསྐྱོད་ནས་ས་གནས་དེ་གའི་འཕེལ་
རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འབུལ་འོས་པའི་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་འདོད་ཡོད། ཕྱོགས་
གཉིས་པོས་གཏེར་ཐོན་ནུས་རྒྱུ་དང་། རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད།
འགྲིམ་འགྲུལ་འཕྲིན་གཏོང་སོགས་སྲོལ་རྒྱུན་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་མཉམ་ལས་ལ་
སྤྱི་འདོམས་དང་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས། གྲངས་གཞིའི་དཔལ་འབྱོར་
དང་། མི་ཐབས་རིག་ནུས། ལྗང་མདོག་ཆུ་ཐོག་སྐྱེལ་འདྲེན། གློག་
སྒུལ་རླངས་འཁོར། འོད་ཤུགས་ཐོན་ལས་སོགས་གསར་དར་ཁྱབ་
ཁོངས་ཀྱི་མཉམ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་དགོས། ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་
གོའི་ཁེ་ལས་ཕེ་རུའི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་མཁྲེགས་
འབྲེལ་མཉམ་འབྲེལ་ནང་ཞུགས་རྒྱུར་སྐུལ་ལྕག་བྱས་ནས་རིག་ལྡན་འགག་
སྒོའི་མཉམ་འབྲེལ་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་འདོད་ཡོད། ཀྲུང་གོའི་ཁེ་ལས་
ཀྱིས་དཀའ་ངལ་ཁྱད་བསད་བྱས་ནས་དུས་བཀག་ལྟར་ཆན་ཁའེ་གྲུ་ཁའི་
རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དུས་ཐེངས་དང་པོའི་ལས་གྲྭ་ལེགས་འགྲུབ་བྱས་པ་དེས་
ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕེ་རུ་ཕྱོགས་དང་ཡུན་རིང་གི་འཐབ་ཇུས་མཉམ་ལས་
བྱ་རྒྱུའི་ཆོད་སེམས་གང་ལེགས་མཚོན་ཡོད། ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕེ་རུ་
དང་མཉམ་དུ་ཆན་ཁའེ་གྲུ་ཁའི་ས་བབ་ཀྱི་ལེགས་ཆ་འདོན་སྤེལ་གང་

ལེགས་བྱས་ཏེ། ཆན་ཁའེ་གྲུ་ཁ་དེ་འགོ་འཛུགས་སར་བྱས་ནས་ཀྲུང་གོ་
དང་ལ་ཏིང་མེ་གླིང་གི་སྐམ་ས་དང་རྒྱ་མཚོའི་འགྲོ་ལམ་གསར་པ་བཏོད་དེ་
མཚོ་རྒྱུད་ནས་སྐམ་སའི་དབུས་ཁུལ་བར་དང་། ཕེ་རུ་ནས་ལ་ཏིང་མེ་
གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་བར་གྱི་ལངས་གཟུགས་དང་། སྣ་
མང་། ནུས་ཆེ་བཅས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཚོལ་ཞིབ་
བྱས་ཏེ། ལ་ཏིང་མེ་གླིང་དང་ཅ་ལེ་པིའི་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཡོངས་འཕེལ་རྒྱས་
དང་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་སྐུལ་ཁྲིད་བྱེད་འདོད་ཡོད།
ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་སུའུ་ཀྲའུ་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཆན་ཁའེ་གྲོང་ཁྱེར་དབར་
མཛའ་གྲོགས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛུགས་རྒྱུར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ནས་ཕེ་
རུ་ཕྱོགས་དང་བཟོ་ལས་གླིང་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ཉམས་མྱོང་སྤེལ་རེས་བྱེད་
པ་དང་། རྒྱལ་མཚམས་སྒྲོལ་བའི་ཞབས་ཞུའི་ཚོང་དོན་དང་གློག་རྡུལ་
ཚོང་དོན་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་མཉམ་ལས་བྱེད་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།
ཚོགས་པའི་ཕན་འབྲས་དང་མཉམ་འགུལ་གྱི་ཕན་འབྲས་འདོན་སྤེལ་བྱེད་
པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་དེ་བས་མང་བ་སྤྱད་དེ་
ཀྲུང་གོ་དང་ཕེ་རུའི་དབར་གྱི་ཡུན་རིང་མཛའ་གྲོགས་དང་གཉིས་ཕན་
མཉམ་ལས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་དུ་གཏོང་འདོད་ཡོད། ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་
ཀྱིས་ཀྱང་ཕེ་རུ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་
ཏེ། ཐག་ཉེ་སར་ལུའུ་པན་བཟོ་ཁང་དང་། རྒྱ་ཡིག་བཟོ་ཁང་
བཙུགས་ནས་ལས་རིགས་སློབ་གསོའི་མཉམ་ལས་བྱས་ཏེ། ཕེ་རུ་ཕྱོགས་
ལ་ས་གནས་དེ་གའི་ཤེས་ལྡན་པ་དང་རིག་སྟོབས་ཀྱི་འདེགས་སྐྱོར་མཁོ་
འདོན་བྱེད་འདོད་ཡོད།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ནན་གསུངས་གནང་དོན། ཕྱོགས་གཉིས་པོས་
རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་སྤེལ་རེས་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་
དང་། འཐབ་ཇུས་ཐད་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་
བ། ཕན་ཚུན་གྱི་ལྟེ་བའི་ཁེ་ཕན་དང་དོ་ཁུར་བྱ་ཡུལ་གལ་ཆེན་ལ་ཕན་
ཚུན་རྒྱབ་སྐྱོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། རུལ་སུངས་ལ་ངོ་རྒོལ་དང་
ཁྲིམས་འགལ་ལ་རྡུང་རྡེག་གཏོང་བ་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་མཉམ་ལས་ལ་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་བཅས་བྱེད་དགོས། ཤེས་དཔལ་ཕན་ཚུན་དཔྱད་
གཞིར་འཛིན་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་འགན་འཁྲི་ཁུར་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡ་རབས་
ངང་གླེང་མོལ་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་རྒྱུ་དར་སྤེལ་བཏང་སྟེ། གོ་ལ་ཧྲིལ་
པོའི་ཡ་རབས་ངང་གླེང་མོལ་དང་མཉམ་ལས་ཀྱི་དྲ་རྒྱ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ནས་
འཛུགས་དགོས། རིག་གནས་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་སྦྲེལ་མཐུད་ལ་ཤུགས་སྣོན་
རྒྱག་པ་དང་། རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་དང་། སློབ་གསོ། རིག་གནས་
ཤུལ་བཞག་སྲུང་སྐྱོང་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་སྤེལ་རེས་དང་མཉམ་ལས་
གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་དགོས། ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕེ་རུར་ཕྱོགས་པའི་
སྦྱངས་འབྲས་ལེགས་ཐོན་གྱི་བྱ་དགའི་དངུལ་སྤྲོད་པའི་མི་གྲངས་མང་དུ་
གཏོང་འདོད་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་དབར་ཕན་
ཚུན་རྒྱུས་ལོན་དང་མཛའ་མཐུན་ཡོང་བར་བྱས་ནས་ཀྲུང་གོ་དང་ཕེ་རུའི་
མཛའ་གྲོགས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བསྟན་དོན། ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
མོའི་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་འདྲིས་གཏིང་ཟབ་
བྱེད་པ་དང་། མཐུན་སྒྲིལ་དང་མཉམ་ལས་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ།

ས་ཁུལ་གྱི་བརྟན་ལྷིང་དང་དར་རྒྱས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པ་བཅས་ནི་ཨེ་ཤེ་
ཡ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོའི་ཁུལ་གྱི་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་མོ་དང་གོ་ལ་ཧྲིལ་
པོའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཁེ་ཕན་དང་མཐུན་ཡོད། ཀྲུང་གོ་དང་ཕེ་
རུ་གཉིས་ཀས་ཕྱོགས་མང་རིང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འཛིན་པ་དང་།
སྲུང་སྐྱོབ་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕེ་
རུའི་སྦྱིན་བདག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་རྒྱབ་སྐྱོར་
བྱས་ནས་ཕྱོགས་ཁག་དང་ཐུན་མོང་ཐོག་འབད་བརྩོན་བྱས་ཏེ་ད་ཐེངས་
ཀྱི་ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོའི་ཁུལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་མཉམ་ལས་
རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་པའི་དངོས་གཞི་མིན་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐུགས་གྲ་
ལེགས་འགྲིག་ཡོང་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཞི་
བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོའི་ཁུལ་གྱི་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་འཛུགས་རྒྱུར་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་འདོད་ཡོད། ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕེ་རུ་ཕྱོགས་དང་
མཉམ་དུ་ཀྲུང་གོ་དང་ལ་ཏིང་མེ་གླིང་གི་གླེང་སྟེགས་སྒྲོམ་གཞིའི་འོག་
འབྲེལ་གཏུག་མཐུན་སྦྱོར་ལ་མུ་མཐུད་ནས་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་ཀྲུང་
གོ་དང་ལ་ཏིང་མེ་གླིང་གི་འབྲེལ་བ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་ཆེད་ལེགས་སྐྱེས་ཧུར་ཐག་འབུལ་འདོད་ཡོད།
པོ་ལུའུ་ཨའར་ཐེས་ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་འཚམས་འདྲིར་ཕེབས་
པར་སྤྲོ་སེམས་འཁོལ་བའི་དགའ་བསུ་ཞུས་ཤིང་། ཁོང་གིས་གསུངས་
དོན། ཕེ་རུ་དང་ཀྲུང་གོ་ནི་ཤེས་དཔལ་ལྡན་པའི་གནའ་བོའི་རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་ཡིན་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཀྲུང་གོ་བ་མང་པོས་ཕེ་རུའི་རྒྱལ་ཁབ་
འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ཆེད་དུ་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་ཡོད།
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་མི་དམངས་ལ་བརྩེ་སེམས་ཟབ་མོ་ཡོད་ལ་མཛའ་
གྲོགས་ལྡན་པའི་སྤུན་ཟླ་དང་གྲོགས་པོ་ཡང་ཡིན། ཀྲུང་གོ་ནི་དུས་ཡུན་
རིང་པོའི་ནང་ཕེ་རུའི་ཚོང་དོན་རོགས་ཟླ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
ལྷག་པར་དུ་ཕྱོགས་གཉིས་པོས་རྒྱུད་གཅིག་ལམ་གཅིག་མཉམ་སྐྲུན་ཐད་
མཉམ་ལས་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། ཁྱབ་ཁོངས་ཁག་གི་མཉམ་ལས་ལ་
གཡུར་ཟའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་པ་དེས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོས་གཉིས་ཁེ་
མཉམ་ལས་དང་ཐུན་མོང་གི་འཕེལ་རྒྱས་དོན་གཉེར་བྱེད་པའི་འགྱུར་
མེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་གང་ལེགས་མཚོན་ཡོད། ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་
འཚམས་འདྲི་གནང་རིང་། ཕྱོགས་གཉིས་པོས་རང་མོས་ཚོང་དོན་གྲོས་
ཆོད་ཀྱི་རིམ་སྤོར་གྲོས་ཆོད་ཡི་གེ་སོགས་ཚུད་པའི་མཉམ་ལས་གྲོས་མཐུན་
གལ་ཆེན་མང་པོར་མིང་རྟགས་བཀོད་པ་དེས་ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་དཔལ་
འབྱོར་ཚོང་དོན་འབྲེལ་བ་དང་ཁྱབ་ཁོངས་ཁག་གི་མཉམ་ལས་སྔར་བས་
འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་ནུས་ལྡན་ཐེབས་རྒྱུ་རེད། ལྷག་པར་དུ་
ཆན་ཁའེ་གྲུ་ཁ་བཙུགས་པ་དེས་ཆན་ཁའེ་ནས་ཧྲང་ཧའེ་བར་འགྲོ་འོང་བྱ་
རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནི་ལ་ཏིང་མེ་གླིང་དང་ཨེ་ཤེ་ཡའི་དབར་གྱི་སྦྲེལ་
ཟམ་གལ་ཆེན་དང་། ཕེ་རུའི་དཔལ་འབྱོར་འཕར་བའི་སྒུལ་ཤུགས་གལ་
ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཕེ་རུ་དང་ལ་ཏིང་མེ་གླིང་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་དག་དང་དེ་བཞིན་ཀྲུང་གོ་དང་ཐ་ན་ཨེ་ཤེ་ཡའི་དབར་གྱི་དེ་བས་
ནུས་ཆེ་དང་སྟབས་བདེའི་སྦྲེལ་མཐུད་དང་ཚོང་དོན་ལ་སྐུལ་འདེད་ནུས་
ལྡན་ཐེབས་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོ་དང་ས་ཁུལ་དབར་རྒྱུན་
མཐུད་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་ཐེབས་རྒྱུ་རེད། ཕེ་རུ་ཕྱོགས་

ཀྱིས་ཀྲུང་གོའི་ཁེ་ལས་ཕེ་རུར་མ་འཇོག་ལས་གཏོད་བྱེད་པར་ཡོང་ནས་
རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་དང་། ཐོན་ཁུངས་ནུས་རྒྱུ། འགྲིམ་འགྲུལ་
སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་གལ་ཆེན་གྱི་མཉམ་ལས་རྣམ་གྲངས་ནང་ཞུགས་རྒྱུར་
དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ངས་ཕེ་རུ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོ་གཅིག་གི་རྩ་དོན་
ལ་བརྩི་སྲུང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱ་རྒྱུའི་བསྐྱར་བསྒྲགས་བྱེད་འདོད་ཡོད།
ཕེ་རུ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་དང་ཤེས་དཔལ་སྤེལ་རེས་དང་། ཕན་
ཚུན་དཔྱད་གཞིར་འཛིན་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིག་གནས་སྣང་ཚུལ་སྣ་
ཚོགས་ཀྱི་སྤེལ་རེས་མཉམ་ལས་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་གཞོན་ནུ་དང་
མི་སྣ་འགྲོ་འོང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་འདོད་ཡོད། ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕེ་རུས་
ད་ཐེངས་ཀྱི་ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོའི་ཁུལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་
མཉམ་ལས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་པའི་དངོས་གཞི་མིན་པའི་ཚོགས་
འདུ་གཙོ་གཉེར་བྱས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་གལ་ཆེན་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན། ཕེ་རུ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་མང་རིང་ལུགས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་
ནས་ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་དང་ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོའི་ཁུལ་གྱི་
དཔལ་འབྱོར་མཉམ་ལས་རྩ་འཛུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་འབྲེལ་
གཏུག་དང་གཞོགས་འདེགས་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ། ཨེ་ཤེ་ཡ་
དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོ་ཁུལ་གྱི་ཡུན་རིང་ཞི་བདེ་བརྟན་ལྷིང་དང་
འཕེལ་རྒྱས་དར་རྒྱས་མངོན་འགྱུར་ཡོང་ཆེད་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་རྒྱུའི་རེ་
སྒུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་ད་ཐེངས་འཚམས་འདྲི་གནང་
བ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་འབྲེལ་བའི་ནང་གི་ལམ་ཚད་ཀྱི་རྡོ་རིང་གལ་
ཆེན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་ཡིན་པ་དང་། ཕེ་རུ་དང་ཀྲུང་གོའི་ཕྱོགས་
ཡོངས་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་རོགས་ཟླའི་འབྲེལ་བའི་ལེའུ་གསར་པ་ཞིག་བརྩམས་
ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་དེ་བས་རྒྱུན་སྲིང་དང་དར་
རྒྱས་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་མཉམ་སྐྲུན་དང་མཉམ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ། ཕེ་ཀྲུང་གི་
ལས་དབང་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་གཏོད་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཐུབ་
ངེས་རེད།
མཇལ་མོལ་གནང་གྲུབ་རྗེས། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་གཙོ་བདག་
གིས《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་སྲིད་གཞུང་དང་ཕེ་རུ་སྤྱི་
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་སྲིད་གཞུང་གི་རྒྱུད་གཅིག་ལམ་གཅིག་མཉམ་བསྐྲུན་སྐོར་
གྱི་མཉམ་ལས་འཆར་འགོད》དང《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་དང་ཕེ་རུ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་གི་རང་
མོས་ཚོང་དོན་ཆོད་ཡིག་རིམ་སྤོར་གྲོས་ཆོད་ཡི་གེར》མཉམ་དུ་མིང་རྟགས་
བཀོད་ནས་དཔང་པོ་གནང་བ་དང་འབྲེལ་དཔལ་འབྱོར་ཚོང་དོན་
དང་། ཐོན་ལས་མ་འཇོག བཟོ་ལས་གླིང་ཁུལ། སློབ་གསོ། ལྗང་
མདོག་འཕེལ་རྒྱས་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་མཉམ་ལས་
ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་བརྗེ་རེས་བྱེད་པར་ཡང་དཔང་པོ་གནང་བ་རེད།
ཕྱོགས་གཉིས་པོས《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཕེ་
རུ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་རོགས་ཟླའི་འབྲེལ་
བ་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་གསལ་བསྒྲགས》སྤེལ་
བ་རེད།
ཉིན་དེའི་དགོང་མོར། ཞི་ཅིན་ཕིང་སྲིད་འཛིན་པོ་ལུའུ་ཨའར་
ཐེས་བཤམས་པའི་དགའ་བསུའི་གསོལ་སྟོན་ནང་ཞུགས་ཡོད།
ཚའེ་ཆི་དང་ཝང་དབྱི་སོགས་གོང་གསལ་གྱི་བྱེད་སྒོའི་ནང་ཞུགས་
ཡོད། （པདྨ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཕེ་རུའི་སྲིད་འཛིན་པོ་ལུའུ་ཨའར་ཐེ་དང་མཇལ་མོལ་གནང་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཞི་ཅིན་ཕིང་
ཆེད་གཏོང་གནམ་གྲུར་བཞུགས་ནས་ལི་མ་ཁ་
ཡ་ཨུ་མཁའ་དམག་རྟེན་གཞིར་འབྱོར་སྐབས་
ཕེ་རུའི་པུའུ་ཀྲང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་ཨ་ཏེ་
ལི་ཨན་སེན་སོགས་མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་
ཀྱིས་སྤྲོ་སེམས་འཁོལ་བའི་ངང་ཕེབས་བསུ་
ཞུས་པ་རེད། ས་གནས་དེ་གའི་སློབ་མས་ཞི་
ཅིན་ཕིང་ལ་མེ་ཏོག་ཕུལ་བ་དང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་
ཐོག་ནས་ཞི་ཅིན་ཕིང་འཚམས་འདྲིར་ཕེབས་
པར་སྤྲོ་སེམས་འཁོལ་བའི་དགའ་བསུ་ཞུས་པ་
རེད། གུས་དམག་རྣམས་ས་གདན་དམར་
པོའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ལངས་ནས་གུས་
འདུད་ཞུས་པ་རེད།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་གནམ་ཐང་དུ་ཡིག་
ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་ནས་ཕེ་རུ་སྲིད་
གཞུང་དང་ཕེ་རུ་མི་དམངས་ལ་ལྷག་བསམ་
ཟོལ་མེད་ཀྱི་འཚམས་འདྲི་དང་སྨོན་འདུན་
བཟང་པོ་ཞུས་པ་རེད།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་གསུངས་དོན།
ཀྲུང་གོ་དང་ཕེ་རུའི་མཛའ་གྲོགས་འབྲེལ་བར་
ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་པ་དང་མཛའ་གྲོགས་མི་
སེམས་སུ་གཏིང་ཟབ་འཇགས་ཡོད། ཕེ་རུ་
ནི་ཀྲུང་གོ་གསར་པ་དང་ཕྱི་འབྲེལ་འཛུགས་སྔ་
ཤོས་ཀྱི་ལ་ཏིང་མེ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲས་ཤིག་
རེད། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་ཀྲུང་གོ་དང་ཕེ་
རུའི་འབྲེལ་བ་རྒྱུན་མཐུད་དང་གཏིང་ཟབ་
ངང་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད། ཕྱོགས་གཉིས་
པོའི་ཆབ་སྲིད་ཐད་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་བྱེད་
ཚད་ཉིན་བཞིན་བརྟན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་མཉམ་
ལས་རྣམ་གྲངས་གལ་ཆེན་ལ་སྐུལ་འདེད་
བརྟན་པོ་ཐེབས་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་
མི་དམངས་ལ་དངོས་དངོས་རྗེན་རྗེན་གྱི་ཕན་
པ་ཐོབ་ཡོད། ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་ཐུན་མོང་
འབད་བརྩོན་འོག ད་ཐེངས་ཀྱི་འཚམས་
འདྲི་དེས་ཀྲུང་གོ་དང་ཕེ་རུའི་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་
འཐབ་ཇུས་རོགས་ཟླའི་འབྲེལ་བ་སླར་ཡང་
སྐས་རིམ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་རྒྱུར་སྣེ་ཁྲིད་
ཐུབ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་ཁྱབ་ཁོངས་
ཁག་གི་དངོས་སྒྲུབ་མཉམ་ལས་ལ་གྲུབ་འབྲས་
གསར་པ་དེ་བས་མང་བ་ཐོབ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་
ཐུབ་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ངས་ཀྱང་ཨེ་ཤེ་ཡ་
དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོ་ཁུལ་གྱི་དཔལ་
འབྱོར་མཉམ་ལས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་
པའི་དངོས་གཞི་མིན་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་

སོ་གཅིག་པར་ཞུཊ་ནས་ཕྱོཊ་ཁག་དང་མཉམ་
དུ་སྒོ་དབྱེའི་རྣམ་པའི་ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་མོ་ཁུལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འཛུཊ་སྐྲུན་
དང་། འཛམ་གླིང་གི་དཔལ་འབྱོར་འཕར་
རྒྱུར་སྐུལ་འདེད། ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་
མཚོ་ཆེ་མོ་ཁུལ་གྱི་ལས་དབང་གཅིག་མཐུན་
ཚོགས་པ་བསྐྲུན་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལེཊ་སྐྱེས་
གསར་པ་འབུལ་རྒྱུའི་རེ་སྒུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
ཚའེ་ཆི་དང་ཝང་དབྱི་སོགས་ཕེབས་
རོགས་མི་སྣ་མཉམ་དུ་འབྱོར་ཡོད།
སྔོན་ལ་འབྱོར་ཟིན་པའི་ཤང་ཀང་
དམིཊ་བསལ་སྲིད་འཛིན་ཁུལ་གྱི་སྲིད་འཛིན་
དཔོན་ལི་ཅ་ཁྲའོ་དང་ཕེ་རུར་བཅའ་སྡོད་ཀྲུང་
གོའི་གཞུང་ཚབ་ཆེན་མོ་བ་སུང་དབྱང་ཡང་
གནམ་ཐང་དུ་ཕེབས་བསུར་བཅར་ཡོད།
ཞི་ཅིན་ཕིང་རླངས་འཁོར་ནང་
བཞུགས་ཏེ། གནམ་ཐང་ནས་བཞུགས་སའི་
གསོལ་མགྲོན་ཁང་དུ་སྐྱོད་པའི་ལམ་བར་དུ་
ཕྱིར་སྡོད་རང་མི་དང་ཕྱི་ཁོངས་ཀྲུང་གོ་བ།
ཀྲུང་གོའི་མ་འཇོག་སྒྲིག་གཞི། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་སློབ་མའི་འཐུས་མི།
ས་གནས་དེ་གའི་དམངས་ཚོགས་བཅས་ཀྱིས་
འགྲོ་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་དགའ་བསུ་ཞུས་པ་
དང་། ཀྲུང་གོ་དང་ཕེ་རུ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱལ་དར་གཡུག་གཡུག་བྱས་ནས“ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་
ཅིན་ཕིང་གིས་ཕེ་རུར་འཚམས་འདྲི་གནང་བ་
ཐུགས་གྲ་ལེགས་འགྲིག་ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་
ཞུ”ཞེས་དང“ཀྲུང་གོ་དང་ཕེ་རུའི་མཛའ་
གྲོགས་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པར་ཤོག”ཅེས་པ་
སོགས་ཀྱི་འཕྲེད་འགེལ་སྦྱར་ཡིག་དམར་པོ་
མཐོན་པོར་བསྒྲེངས་ནས་རྔ་རྡུང་རོལ་དཀྲོལ་
དང་ཞབས་བྲོ་སོགས་འཁྲབ་ནས་ཞི་ཅིན་ཕིང་
འཚམས་འདྲིར་ཕེབས་པར་སྤྲོ་སེམས་འཁོལ་
པོས་དགའ་བསུ་ཞུས་པ་རེད།
པེ་ཅིང་ནས་ལི་མར་ཕེབས་པའི་ལམ་
བར་དུ་ཞི་ཅིན་ཕིང་བཞུགས་པའི་ཆེད་གཏོང་
གནམ་གྲུ་དེ་སི་ཕེན་གྱི་ཏ་ཅ་ན་ལི་གླིང་ཕྲན་དུ་
བབས་ནས་ཏོག་ཙམ་བཞུགས་པ་དང་། ཅ་
ན་ལི་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སུ་བཅའ་སྡོད་སི་ཕེན་
ཀྲུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཚང་མ་
ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་དང་ས་གནས་དེ་གའི་མཐོ་
རིམ་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་གནམ་ཐང་དུ་ཕེབས་
སྐྱེལ་ཞུས་ཡོད།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བསྟན་དོན། གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་
གོང་འོག་ཚང་མས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཀོང་ཏུང་
ཀྲུའུ་ཧའེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རླངས་འཁོར་གྱིས་འགྲོ་འོང་བྱེད་མཁན་ལ་
བརྡུངས་པའི་གྱོད་གཞིར་གནང་བའི་མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་གྱི་
དགོངས་དོན་ལ་སློབ་སྦྱོང་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་བསླབ་བྱ་གཏིང་
ཟབ་བླངས་ཏེ། གཟབ་ནན་དང་། ཏན་ཏིག ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་
བ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉེན་ཁ་དང་མངོན་མེད་རྐྱེན་ངན་གྲལ་
བཤེར་གྱི་ལས་དོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཏེ། མི་རིགས་ཁག་གི་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་དང་རྒྱུ་ནོར་གྱི་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོང་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས། དུས་རབས་གསར་པའི“ཧྥེང་
ཆའོ་ཡི་ཉམས་མྱོང”མཐའ་འཁྱོངས་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་
དང་། དྲ་མིག་ཅན་དང་གཉིས་ལྡན་དུད་སྦྲེལ་སོགས་གཞི་རིམ་
གྱི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱེད་པ། “ས་གདན་རྣམ་
པ”དང“ལེབ་བཤེར་རྣམ་པའི”རྒྱུན་རྣམ་ཅན་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ཉེན་ཁ་དང་མངོན་མེད་རྐྱེན་ངན་སེལ་བའི་ལས་དོན་
སྤེལ་བ་བཅས་བྱས་ཏེ། ཚད་གཞི་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགལ་
བ་དང་གནད་དོན་གཞི་རིམ་དུ་ཐག་གཅོད་དང་འབྱུང་རྩ་ནས་
ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་སྔོན་
འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་སྔར་བས་ནན་དུ་གཏོང་བ་དང་མི་སྣ་
འདུ་འཛོམས་མང་བའི་ཁུལ་དུ་རྒྱུན་གཏན་གྱི་སྐོར་གཡེང་ཚོད་
འཛིན་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ། ཐོལ་བྱུང་གི་དོན་རྐྱེན་
ཐོན་མ་ཐག་འཕྲལ་མར་དང་ལེན་དང་དུས་ཐོག་ཏུ་ཐག་གཅོད་
ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བྱས་ནས་གྱོད་གཞི་ཚབས་ཆེན་མི་ཐོན་པའི་
མ་མཐའི་མཚམས་ཐིག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྲུང་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ནན་གསུངས་གནང་དོན། སྤྱི་ཁྱབ་
ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཉེ་ཆར་གནང་བའི་འབྲེལ་ཡོད་རྟེན་
འབྲེལ་གལ་ཆེན་དང་འཕྲིན་ལན་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ལ་

སློབ་སྦྱོང་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ། ལྷ་སའི་དོན་དངོས་དང་ཟུང་
འབྲེལ་གྱིས་ལས་དོན་ཁྲོད་དུ་དོན་འཁྱོལ་གནད་སྨིན་བྱེད་
དགོས། ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་ལྷ་ས་དགེ་འོས་མཐོ་རིམ་ཆེད་
ཚན་སློབ་གྲྭའི་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་
ཏེ། སློབ་གསོའི་སྒྱུར་བཅོས་འཕེལ་རྒྱས་དང་། ཚན་རྩལ་
གསར་གཏོད། ཤེས་ལྡན་པ་གསོ་སྐྱོང་བཅས་ལ་སྐུལ་འདེད་
བཏང་ནས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རྩེར་སོན་མཐོ་སློབ་ནུས་ཤུགས་ཡོད་
རྒུས་གཏོད་དགོས། ཆུ་ཚད་དེ་བས་མཐོ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་ཕྱོགས་
སུ་སྒོ་མོ་དབྱེ་རྒྱུ་དང་ཕྱོགས་བསྡུས་ཁྲལ་སྲུང་ཁུལ་སོགས་མིང་
བྱང་ཆེན་པོ་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ཕྱི་ཕྱོགས་ཚོང་དོན་ཐོན་ལས་ཀྱི་
འཕར་གཞི་གསར་པ་རྒྱུན་མཐུད་སྔོག་འདོན་བྱས་ཏེ། རང་
གྲོང་གི་ཕྱི་ཕྱོགས་མཉམ་ལས་དང་སྤེལ་རེས་ལ་གྲུབ་འབྲས་དེ་
བས་མང་བ་ཐོབ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ནན་གསུངས་གནང་དོན། ཀྲུང་དབྱང་
གི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་ཚོགས་འདུའི་དགོངས་དོན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་
དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པ་དང་། ལྟེ་བར་དམིགས་པ་དང་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་
ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ། གསར་དར་ཁྱབ་
ཁོངས་ནང་གི་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་
བ། ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་གིས་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་དང་གཞི་རིམ་
སྲིད་དབང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་སྣེ་ཁྲིད་བྱེད་པ། མང་ཚོགས་ལ་ཞབས་
འདེགས་ཞུ་བ་སོགས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ལས་དོན་མངོན་གསལ་དོད་པོས་
དམ་འཛིན་བྱས་ཏེ་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་འགན་འཁྲི་སྔར་བས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་
དང་། ལས་ཀའི་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་བ། རང་ངོས་
འཛུགས་སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་བཅས་བྱས་ནས་ལྷ་སའི་ཁྱད་ཆོས་
ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་གྱི་སྤུས་རྟགས་ཁག་ཅིག་མགྱོགས་མྱུར་
སྐྱེད་སྲིང་བྱས་ཏེ། རང་གྲོང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་དོན་སྤུས་ཚད་མཐོ་
པོའི་ངང་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ནན་གསུངས་གནང་དོན། ལས་ཞུགས་

ནི་དམངས་འཚོའི་དོན་ཆེན་ཨང་དང་པོ་ཡིན་ལ་སློབ་ཆེན་ཐོན་པའི་
སློབ་མའི་ལས་ཞུགས་ནི་དེ་བས་གལ་ཆེའི་ནང་གི་འགངས་ཆེན་ཞིག་
ཡིན། གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་གོང་འོག་དང་ལྷག་པར་དུ་མི་ཤུགས་
ཐོན་ཁུངས་དང་སྤྱི་ཚོགས་འགན་སྲུང་སྡེ་ཚན་གྱིས་མ་ལག་མགྱོགས་
མྱུར་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་ཞན་ཆ་གསབ་ནས་ལས་ཞུགས་
ཀྱི་གོ་སྐབས་འདང་ངེས་དང་། ལས་ཞུགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དྲང་
སྙོམས། ལས་ཞུགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་ལེགས་སྒྲིག མི་དང་ལས་གནས་
ཆ་སྒྲིག་དང་ལས་ཕྱོད་ཆེ་བ། ངལ་རྩོལ་འབྲེལ་བ་ཞི་མཐུན་བཅས་
ཀྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ། རང་
གྲོང་གི་སློབ་ཆེན་ཐོན་པའི་སློབ་མ་ལས་ཞུགས་ཐུབ་རྒྱུར་ཆ་རྐྱེན་དེ་
བས་ལེགས་པ་གཏོད་པ་དང་འགན་ལེན་དེ་བས་ལེགས་པ་མཁོ་འདོན་
བྱེད་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ནན་གསུངས་གནང་དོན། ཧྲུའུ་ཅི་ཝང་
ཅུན་ཀྲེང་གིས་ཉེ་དུས་གནང་བའི་འབྲེལ་ཡོད་གསུང་བཤད་ཀྱི་
དགོངས་དོན་སློབ་སྦྱོང་དང་གོ་བ་ནན་ཏན་བླངས་ནས་གསར་
གཏོད་རང་བཞིན་གཞན་སྒྱུར་དང་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་དཔལ་
འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་སར་དོན་འཁྱོལ་
བྱེད་དགོས། ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ལོ་ངོ་40ཡི་རིང་མེ་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མ་
ཐོན་པའི་ཉམས་མྱོང་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་གངས་
ལྗོངས་ས་མཐོའི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་མུ་ཏིག་དང་མི་རིགས་ཁག་གི་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་དང་རྒྱུ་ནོར་བདེ་འཇགས་ནུས་ཤུགས་ཡོད་
རྒུས་སྲུང་སྐྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། འགན་འཁྲི་སྒྲུབ་ནུས་ཟམ་མི་
ཆད་པར་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་འབད་འབུངས་མཉམ་ཤུགས་རྒྱ་ཁྱབ་
ངང་གཅིག་སྡུད་བྱས་ཏེ། རང་གྲོང་གི་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་
ཀྱི་ལས་དོན་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་རྣམ་པ་གསར་པ་གཏོད་རྒྱུར་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་དགོས།
ཚོཊ་འདུའི་ཐོག་ད་དུང་དོན་ཚན་གཞན་དག་ལ་ཞིབ་
འཇུག་གནང་ཡོད། （ནོར་བུ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཤའོ་ཡིའུ་ཚའེ་ཡིས་གྲོང་ཨུད་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་གཙོ་སྐྱོང་གནང་ནས་འཚོགས་པ།